

Warszawa, 30 czerwca 2020 r.

RAPORT: PRAWO GOSPODARCZE

Plusy i minusy rozwiązań antykryzysowych związanych z COVID-19

– W obecnej fazie kryzysu, wywołanego pandemią, kluczowe jest utrzymanie zdolności przedsiębiorstw i osób fizycznych do przetrwania. W kolejnych fazach, firmy uczestniczące w procesach restrukturyzacji będą potrzebowały wsparcia i finansowania od banków, dlatego też nowa pula kredytów powinna być zwolniona z podatku bankowego – uważa **Ryszard Kalisz, minister ds. prawa gospodarczego w Gospodarczym Gabiniecie Cieni BCC**. Proponuje również aby, zgodnie z raportem OECD przedstawiającym polskiemu rządowi sugestie jak zwalczać ekonomiczne skutki pandemii koronawirusa, wesprzeć sektor detaliczny poprzez czasowe zawieszenie zakazu handlu w niedzielę.

– Zamknięcie centrów handlowych doprowadziło tysiące firm i ich pracowników do dramatycznej sytuacji. Z dnia na dzień ich miejsca pracy zostały zamknięte, a firmy z każdym dniem traciły przychody. Ucierpiała na tym nie tylko branża handlowa, ale także dostawcy, podwykonawcy, gastronomia itd. Już wiemy, że w tym roku ich wyniki będą dużo niższe od zakładanych, co boleśnie odczują nie tylko pracownicy, ale cała gospodarka – mówi **minister prawa gospodarczego w Gabinetcie Cieni BCC**. – Każdy impuls, który pozwoli branży handlowej nadrobić straty, jest dziś na wagę złota – podkreśla **Ryszard Kalisz**.

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm.

W skład gabinetu wchodzi wybitni, gospodarczy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne. Więcej informacji: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/gospodarczy-gabinet-cieni/

Opracowanie jest elementem Raportu Gabinetu Cieni BCC dot. II kwartału 2020 r. Będziemy codziennie przedstawiać poglądy poszczególnych ministrów GGC BCC związane z obecną sytuacją oraz zawierające rekomendacje na najbliższe miesiące.

Prawo gospodarcze

RYSZARD KALISZ

minister ds. prawa gospodarczego w Gospodarczym Gabinecie Cieni BCC

W latach 1987 – 2007 wykonywał zawód adwokata. Ekspert w obradach „Okrągłego Stołu” (1989), zastępca Przewodniczącego Trybunału Stanu (1993-1995), współtwórca przepisów Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r., Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP (1997-2000), Szef Kancelarii Prezydenta (1998-2000), Członek Rady Bezpieczeństwa Narodowego (2000-2005), Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji RP (2004-2005). Poseł na Sejm IV, VI i VII kadencji (2001-2015).

☎ 601 884 411 ✉ ryszard.kalisz@bcc.org.pl

WSKAZANIA DLA RZĄDU

1. OECD opublikowała raport, w którym przedstawia polskiemu rządowi sugestie odnośnie tego, jak zwalczać ekonomiczne skutki pandemii koronawirusa. Eksperti organizacji wskazują, że sektor detaliczny może być wsparty poprzez czasowe **zawieszenie zakazu handlu w niedzielę**. Do apelu przyłączyły się również organizacje wchodzące w skład Rady Przedsiębiorczości. Postulują, aby zniesienie zakazu handlu w niedzielę nastąpiło w czasie stanu zagrożenia epidemicznego oraz przez 180 dni po jego odwołaniu. Takie rozwiązanie ma przyczynić się do ochrony miejsc pracy w handlu i branżach ściśle z nim współpracujących. Otwarcie sklepów w niedzielę ma też zwiększyć sprzedaż oraz poprawić bezpieczeństwo sanitarne w czasie zakupów. Zamknięcie centrów handlowych doprowadziło tysiące firm i ich pracowników do dramatycznej sytuacji. Z dnia na dzień ich miejsca pracy zostały zamknięte, a firmy z każdym dniem traciły przychody. Ucierpiała na tym nie tylko branża handlowa, ale także dostawcy, podwykonawcy, gastronomia itd. To jedna z branż najczęściej doświadczonych skutkami pandemii. Już wiemy, że w tym roku ich wyniki będą dużo niższe od zakładanych, co boleśnie odczują nie tylko pracownicy, ale cała gospodarka. Każdy impuls, który pozwoli branży handlowej nadrobić straty, jest dziś na wagę złota.

2. W obecnej fazie kryzysu, wywołanego pandemią, kluczowe jest utrzymanie zdolności przedsiębiorstw i osób fizycznych do przetrwania. W kolejnych fazach, firmy uczestniczące w procesach restrukturyzacji będą potrzebowały wsparcia i finansowania od banków, dlatego też nowa pula kredytów powinna **być zwolniona z podatku bankowego**.

PODSUMOWANIE dotychczasowych działań rządu

Pozytywy:

1. Możliwość wydłużenia terminów realizacji zamówień publicznych oraz dokonywania innych niezbędnych zmian w umowach w okresie zagrożenia epidemicznego, a także zwolnienie z naruszenia dyscypliny prawa finansów publicznych w postaci zwolnienia z kary umownej za opóźnienia związane z epidemią. Powyższe rozwiązania pozwalają przedsiębiorcom na realizację zamówienia publicznego w wydłużonym terminie, bez konieczności ponoszenia kary umownej za opóźnienia związane z epidemią. Dzięki temu rozwiązaniu przedsiębiorcy nie będą nienależnie obciążani karami umownymi za opóźnienia związane z epidemią. W wyniku zatrzymania produkcji, w wielu kluczowych dla gospodarki sektorach, realizacja niektórych zamówień publicznych nie będzie możliwa w terminie, dlatego też to rozwiązanie może mieć pozytywne skutki dla gospodarki.

2. Upadłość i restrukturyzacja w Tarczy 4.0 może okazać się słuszną decyzją. Jeśli wziąć pod uwagę potencjalną pomoc publiczną na restrukturyzację, może się okazać, że będzie ona najlepszym rozwiązaniem dla ochrony firmy, miejsc pracy oraz zarządzających. I to nawet przy założeniu czasowego ograniczenia w zarządzaniu majątkiem firmy. Restrukturyzacja pozwoli zachować przedsiębiorstwo i porozumieć się z wierzycielami pod sądową ochroną. Postępowania restrukturyzacyjne kierowane są zarówno do podmiotów, które już nie radzą sobie na rynku, jak i takich, które dopiero przeczuwają, że może dojść do załamania ich finansów. Ma ona stanowić przeciwwagę dla upadłości i pomóc firmom wybrnąć z kłopotów.

Zagrożenia:

1. Ochrona polskich firm przed wrogim przejęciem. Z jednej strony jest to instrument, który ma na celu ochronę polskich firm, których przychód ze sprzedaży i usług przekroczył w Polsce, w którymkolwiek z dwóch lat obrotowych, poprzedzających zgłoszenie, równowartość 10 mln euro. Inwestor, który chce nabyć daną firmę lub jej udziały podlega obowiązkowi zgłoszenia takiego zamiaru do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Za brak zgłoszenia inwestorowi będzie groziła kara do 50 mln zł lub kara od 6 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności lub obie te kary łącznie, a umowa którą zawarł inwestor będzie nieważna. Decyzja w przedmiocie dalszego zawarcia umowy należy do prezesa UOKiK. Jest on zatem podmiotem uprawnionym do decydowania o tym, kto może lub nie może zostać udziałowcem/właścicielem danego przedsiębiorstwa, co może naruszać konstytucyjną zasadę wolności gospodarczej. W dodatku czas oczekiwania na ww. decyzję wynosi aż 4 miesiące. Powyższe regulacje zniechęcają inwestorów do podejmowania inwestycji, które mogłyby wspomóc finansowo przedsiębiorstwa zagrożone upadłością.

2. Możliwość odliczenia straty do wysokości 5 mln zł poniesionej w 2020 roku od dochodu uzyskanego w roku 2019, jeśli osiągnięte przychody w 2020 roku spadną o co najmniej 50%. Skorzystanie z powyższej regulacji następuje w formie złożenia korekty do deklaracji podatkowej za rok 2019. Jednakże warunkiem skorzystania z powyższej regulacji jest przetrwanie firmy do 2021 r., bowiem dopiero wtedy będzie wiadomo czy przychody osiągnięte w 2020 roku faktycznie spadną o co najmniej 50%. Część przedsiębiorstw prawdopodobnie nie dotrwa do roku 2021 i nie będzie mogła skorzystać z regulacji.

3. Wakacje kredytowe – skutkiem będzie opóźnienie przepływów pieniężnych, znaczące obniżenie płynności kredytodawców, zagrożenie bezpieczeństwa depozytów klientów, ograniczenie możliwości kontynuowania akcji kredytowej na rzecz przedsiębiorców oraz osób prywatnych, a także ograniczenie skali prowadzenia działalności gospodarczej wynikające ze zmniejszenia dochodów oraz dodatkowego obciążenia banków kosztami operacyjnymi. Jednocześnie, banki wciąż zobowiązane będą do wypłaty odsetek z tytułu depozytów.

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzić wybitni ekonomiści, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>